

2 0 2 3

ENVIRONMENTAL EDUCATION

Full Marks : 40

Pass Marks : 12

Time : 2 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

ALLOTMENT OF MARKS

Q. No. 1 carries 1 mark each : $1 \times 5 = 5$

Q. No. 2 carries 1 mark each : $1 \times 3 = 3$

Q. No. 3 carries 2 marks each : $2 \times 5 = 10$

Q. No. 4 carries 3 marks each : $3 \times 4 = 12$

Q. No. 5 carries 5 marks each : $5 \times 2 = 10$

Total = 40

(2)

1. Answer in short (any five) :

$1 \times 5 = 5$

চয় উত্তর লিখা (যি কোনো পাঁচটা) :

(a) Mention any one of the components of environment.

পরিবেশৰ যি কোনো এটা উপাদানৰ নাম উল্লেখ কৰা ।

(b) Mention any one of the four segments of environment.

পরিবেশৰ চারিটা অংশৰ যি কোনো এটাৰ নাম উল্লেখ কৰা ।

(c) Give an example of artificial ecosystem.

কৃত্রিম পৰিস্থিতিতন্ত্ৰৰ এটা উদাহৰণ দিয়া ।

(d) In natural ecosystem, bacteria and fungus have been considered as which type of consumers?

প্ৰাকৃতিক পৰিস্থিতিতন্ত্ৰত বেকটেৰিয়া আৰু ফাংগাছক কি ধৰণৰ উপভোক্তা বুলি গণ্য কৰা হয় ?

(e) Name the main gas which causes ozone layer depletion.

অ'জ'ন স্তৰৰ ক্ষয়সাধন কৰা মুখ্য গোছবিধৰ নাম লিখা ।

(f) Mention one major mine disaster occurred in India.

ভাৰতবৰ্ষত সংঘটিত হোৱা এটা মুখ্য খনি দুঘটনা উল্লেখ কৰা ।

(g) Write the name of one renewable energy resource.

নৱীকৰণযোগ্য শক্তিৰ উৎস এবিধৰ নাম লিখা ।

(h) Mention the shape of the cautionary road signs as per the Motor Vehicles Act, 1988.

1988 चन्न यानवाहन विधि अनुसरि सतर्कतामूलक पथचिन्ह आकृति केनेकुणा, उल्लेख करा ।

2. Fill in the blanks (any three) : $1 \times 3 = 3$

खाली ठाईबोर पूर्ण करा (यि कोनो तिनिटा) :

(a) _____ percent of the earth's surface is covered by water bodies.

पृथिवीपृष्ठ शतकरा _____ भाग जलमण्डले आवरि आहे ।

(b) _____ percent of oxygen is found in the earth's atmosphere.

शतकरा _____ भाग अंकिजेन वायुमण्डलत पोरा याय ।

(c) _____ is one type of omnivorous animal.

_____ एविध सर्वतोक्षी जन्तु ।

(d) The Disaster Management Act was adopted by the Government of India in the year _____.

भारत चबकारे दुर्योग व्यवस्थापना आইनखन ग्रहण करे _____ चन्त ।

(e) To protect environment, the Government of India passed the Environment Protection Act in the year _____.

परिवेश संरक्षण वाबे भारत चबकारे _____ चन्त परिवेश सुरक्षा आইनखन प्रवर्तन करे ।

(4)

3. Write short notes on (any five) :

$2 \times 5 = 10$

চয় টোকা লিখা (যি কোনো পাঁচটা) :

(a) Assam State Disaster Response Force

অসম ৰাজ্যিক দুর্ঘোগ ব্যৱস্থাপনা অভীকৰণ

(b) Need of wearing helmet by the bikers and riders

চালক আৰু আৰোহীয়ে শিৰস্ত্রাণ (হেলমেট) পৰিধানৰ প্ৰয়োজনীয়তা

(c) What is indicated by three kinds of light at traffic points?

ট্ৰেফিক পইন্টবোৰত দেখা পোৱা তিনিধৰণৰ লাইটে কি সূচায় ?

(d) Conservation of biodiversity

জৈৱ বৈচিত্ৰ্যৰ সংৰক্ষণ

(e) Zebra crossing

জেৱা ক্ৰহিং

(f) Greenhouse effect

সেউজগৃহ প্ৰভাৱ

(g) Sustainable development

বহনক্ষম উন্নয়ন

(5)

(h) Major causes of deforestation in N-E India

ভারতৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ বনাঞ্চল ধৰ্ষণৰ প্ৰধান কাৰণসমূহ

4. Distinguish between the following (any four) : $3 \times 4 = 12$

নিম্নোক্তসমূহৰ মাজত থকা পাৰ্থক্য লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) *In situ* conservation and *Ex situ* conservation

অন্তঃসংৰক্ষণ আৰু বহিৎসংৰক্ষণ

(b) Learner's licence and Main driving licence

লার্ণাছ লাইচেন্স আৰু মূল ড্রাইভিং লাইচেন্স

(c) Mandatory and Cautionary road signs

বাধ্যতামূলক আৰু সতৰ্কীকৰণ পথচিহ্নসমূহ

(d) Genetic biodiversity and Species biodiversity

জিনগত জৈৱ বৈচিত্ৰ্য আৰু প্ৰজাতিগত জৈৱ বৈচিত্ৰ্য

(e) Primary pollutants and Secondary pollutants

মুখ্য প্ৰদূষক আৰু গৌণ প্ৰদূষক

(f) Autotrophs and Heterotrophs

স্বভোজী আৰু পৰভোজী

(6)

(g) Natural and Man-made noise pollution

প্রাকৃতিক আৰু মানৱসৃষ্ট শব্দ প্ৰদূষণ

(h) Metallic and Non-metallic mineral resources

ধাতৰ আৰু অ-ধাতৰ খনিজ সম্পদ

5. Answer the following questions (any two) :

$5 \times 2 = 10$

তলৰ প্ৰশ্নকেইটাৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দুটা) :

(a) What do you understand by environment? Write briefly the necessity of environmental awareness.

$2+3=5$

পৰিৱেশ বুলিলে কি বুজা ? পৰিৱেশ-সম্পৰ্কীয় সজাগতাৰ প্ৰয়োজনীয়তা চমুকৈ লিখা ।

(b) What is ecosystem? Write a brief note on natural ecosystem.

$2+3=5$

পৰিস্থিতিতন্ত্র কি ? প্রাকৃতিক পৰিস্থিতিতন্ত্রৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা ।

(c) What do you understand by biodiversity? Explain briefly the meaning of ecosystem diversity.

$2+3=5$

জৈৱ বৈচিত্ৰ্য বুলিলে কি বুজা ? পৰিস্থিতিতন্ত্র বৈচিত্ৰ্যৰ অৰ্থ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা ।

(d) What is the basic difference between Natural disasters and Man-made disasters? Discuss briefly the man-made disasters with example.

$3+2=5$

প্রাকৃতিক দুর্যোগ আৰু মানৱসৃষ্ট দুর্যোগৰ মাজত মূল পাৰ্থক্য কি ? উদাহৰণসহ মানৱসৃষ্ট দুর্যোগৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা ।

(7)

(e) Mention the common causes of road accidents. Write briefly about any two rules for safety in road travel enlisted in the Motor Vehicles Laws. 3+2=5

পথ দুর্ঘটনার সাধাৰণ কাৰণসমূহ উল্লেখ কৰা। নিৰাপত্তাৰ বাবে যানবাহন আইন
সম্বৰিষ্ট যি কোনো দুটা মানিবলগীয়া নিয়মৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

★ ★ ★